

Regionale rekeningen 2018-2021

Regionale verdeling van de
Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten

Inhoud van de publicatie

Deze publicatie bevat gegevens betreffende de verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten per bedrijfstak voor België, de gewesten, de provincies en de arrondissementen over de periode 2018-2021. Deze resultaten kwamen tot stand via een samenwerking tussen de Nationale Bank van België, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest.

Wat België betreft, stemmen de resultaten overeen met de oktober 2022-ramingen uit de INR-publicatie '[Nationale Rekeningen, Deel 2: Gedetailleerde rekeningen en tabellen 2021](#)'.

De regionale verdeling is gebaseerd op methodes, definities en nomenclaturen die voor alle lidstaten van de Europese Unie zijn geharmoniseerd. Het referentiekader is het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010) zoals opgenomen in de EG-verordening nr. 549/2013 van het Europees parlement en de Raad van 21 mei 2013.

De publicatie beschrijft de recente ontwikkelingen (punt 1), de structuur van de in- en uitvoer (punt 2) en de impact van de herzieningen ten opzichte van het vorige jaar (punt 3). Daarna volgen enige toelichtingen bij de beschikbare reeksen (punt 4) en een set tabellen met resultaten (punt 5).

Alle berekeningen werden afgesloten op 28 februari 2023.

[Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard](#) evenals meer [gedetailleerde tabellen](#) bevinden zich op de website van de Nationale Bank van België.

Op de website van de Nationale Bank van België worden er twee verschillende regionale statistieken over in- en uitvoer van goederen gepubliceerd:

- In- en uitvoer volgens de buitenlandse handel;
- In- en uitvoer volgens de regionale rekeningen (ESR2010).

De resultaten van beide statistieken zijn niet met elkaar te vergelijken. De verschillen komen voort uit een andere definitie van in- en uitvoer en een andere methode van regionale verdeling. Uitgebreide informatie hierover is te vinden in de hoger vermelde methodologische nota (punt 7).

Woord vooraf

Sedert 2009 werken de Nationale Bank van België en de statistische autoriteiten van de gewesten (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, Vlaamse Statistische Autoriteit en Institut Wallon de l'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique) samen aan de uitbouw van macro-economische statistieken met een regionale dimensie, vooral op het vlak van de bestedingen. Sinds de gewesten deel uitmaken (1 januari 2016) van de Raad van bestuur van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) zijn die regionale statistieken opgenomen in de algemene publicaties van het INR.

Hierbij gaat het rapport over de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten. De reeksen zijn uitgedrukt in lopende prijzen. In deze editie werden de jaren 2018, 2019 en 2020 herzien en werd het jaar 2021 voor de eerste keer geraamd. De gepresenteerde resultaten m.b.t. de in- en uitvoer van goederen en diensten zijn coherent met de nationale rekeningen gepubliceerd in oktober 2022. Ze bevatten niet de stromen tussen de gewesten (i.e. de interregionale handel), waardoor het niet mogelijk is om regionale of subregionale handelsbalansen op te stellen.

De Raad van bestuur van het INR heeft de regionale resultaten goedgekeurd en het Wetenschappelijk Comité voor de nationale rekeningen heeft een positief advies verstrekt.

De voorzitter van de Raad van bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Séverine Waterbley

Brussel, maart 2023

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Commentaar	7
1. Recente ontwikkelingen (2020-2021)	7
1.1 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Brussel	7
1.2 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Vlaanderen	10
1.3 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Wallonië	13
2. Structuur van de in- en uitvoer	15
3. Herzieningen voor de jaren 2018, 2019 en 2020 in deze publicatie	20
4. Beschikbare reeksen	21
5. Tabellen	23
5.1 Synthesetabel (2019-2021)	23
5.2 Bijdragen per bedrijfstak tot de regionale ontwikkelingen (2020-2021)	24
Publicaties van het INR en contactpersonen	29
Algemene opmerkingen	33
Conventionele tekens	35
Lijst van afkortingen	37

Commentaar

1. Recente ontwikkelingen (2020-2021)

1.1 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Brussel

1.1.1 Totale in- en uitvoer

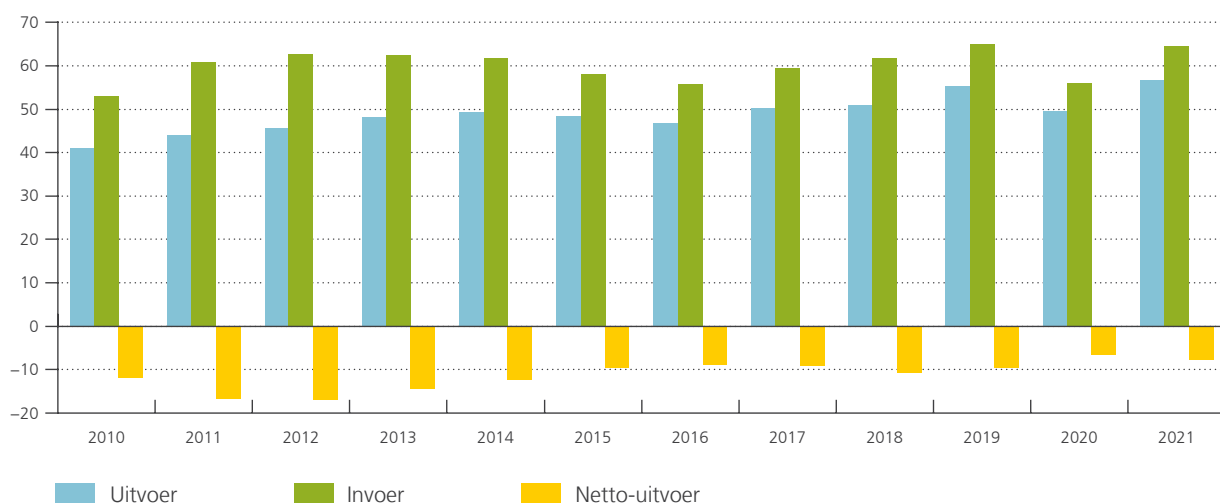
Na een forse afname in 2020 van 55,5 tot 49,5 mld. euro (-10,9 %), herstelde de totale **uitvoer** van Brussel zich in 2021 tot 56,7 mld. euro (+14,5 %) en kwam daarmee boven het niveau van 2019. De terugval van de totale **invoer** in 2020, van 65,1 tot 56,1 mld. euro (-13,9 %), werd grotendeels, maar niet volledig, goedge maakt in 2021 en bereikte 64,5 mld. euro (+15,0 %).

De **netto-uitvoer** van goederen en diensten is in Brussel structureel negatief. Het negatieve saldo bereikte tijdens de pandemie in 2020 zijn hoogste punt (-6,6 mld. euro) sinds het begin van de reeks in 2009, maar daalde vervolgens opnieuw licht in 2021 (tot -7,8 mld. euro).

Grafiek 1

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Brussel, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

Tabel 1

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Brussel, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar				
				(in € miljoen)			(in %)	
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer
Gem '10-'14	45 692,4	60 177,0	-14 484,6	2 578,7	2 921,1	-342,4	6,3	5,7
2015	48 397,5	58 119,3	-9 721,8	-1 051,1	-3 729,7	2 678,6	-2,1	-6,0
2016	46 810,5	55 677,5	-8 867,0	-1 587,0	-2 441,8	854,8	-3,3	-4,2
2017	50 322,8	59 510,1	-9 187,3	3 512,3	3 832,6	-320,3	7,5	6,9
2018	51 028,0	61 946,1	-10 918,1	705,2	2 436,0	-1 730,8	1,4	4,1
2019	55 504,7	65 079,3	-9 574,6	4 476,7	3 133,2	1 343,5	8,8	5,1
2020	49 475,3	56 053,0	-6 577,7	-6 029,4	-9 026,3	2 996,9	-10,9	-13,9
2021	56 671,1	64 462,1	-7 791,0	7 195,8	8 409,1	-1 213,3	14,5	15,0

Bron: INR.

1.1.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

Zowel de krimp ten gevolge van de gezondheidscrisis in 2020 als het daaropvolgende herstel in 2021 manifesteerden zich sterker in de goederenhandel dan in de dienstenhandel. Dat geldt zowel voor de uitvoer (respectievelijk -19,3 % en +25,6 % bij de goederen; -3,4 % en +6,4 % bij de diensten), als voor de invoer (-18,8 % en +21,0 % bij de goederen; -6,3 % en +7,0 % bij de diensten).

Wat de **uitvoer** betreft, overstegen beide componenten in 2021 hun niveau van voor het losbarsten van de gezondheidscrisis, hoewel dit iets meer uitgesproken was bij de diensten (van 29,5 in 2019 tot 30,3 mld. euro in 2021) dan bij de goederen (van 26,0 tot 26,3 mld. euro). Wat de uitvoer van diensten betreft, is de gunstige evolutie vooral te wijten aan de financiële dienstverlening (K), die zowel in 2020 als in 2021 een toename liet optekenen. Bij de goederenuitvoer wist de industrie zich snel te herstellen in 2021, terwijl het herstel in de handel (GG) onvolledig bleef.

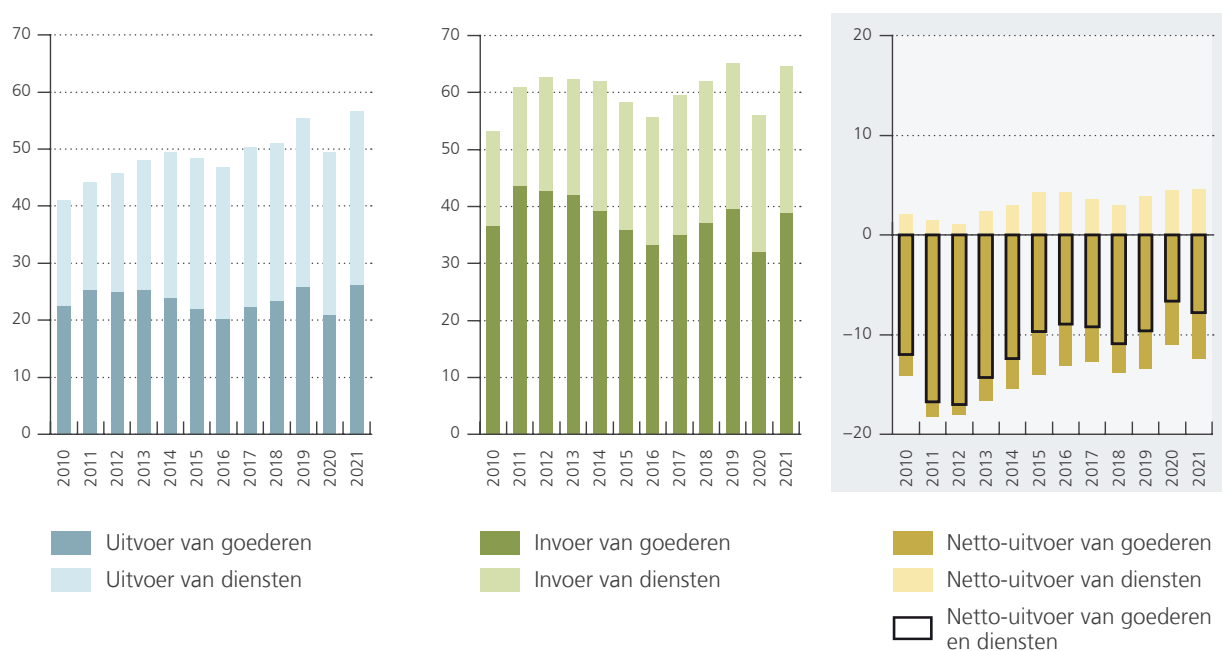
Voor de **invoer** was de evolutie tussen 2019 en 2021 evenwel anders. Zo bleef de invoer van goederen in 2021 onder het niveau van 2019 (van 39,5 tot 38,8 mld. euro). Het uitblijven van het herstel is vooral te wijten aan de handel (GG), die zelfs een lichte daling vertoonde in 2021. Wat de invoer van diensten betreft, kwam het niveau slechts licht boven dat van 2019 uit (van 25,6 in 2019 naar 25,7 mld. euro in 2021). Vooral de handel (G) voerde in Brussel in 2021 nog steeds minder diensten in, terwijl het omgekeerde het geval was voor de financiële dienstverlening (K).

Het negatieve saldo van de **netto-uitvoer** wordt structureel verklaard door de goederenhandel. In 2020 bedroeg het saldo bij de goederen -11,0 mld. euro, hetgeen in 2021 verder opliep tot -12,4 mld. euro. Het positieve saldo van de diensten temperde het saldo van de goederen. Het nam in 2021 voor het derde jaar op rij toe, tot +4,6 mld. euro, een nieuw hoogtepunt sinds het begin van de reeks in 1995.

Grafiek 2

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Brussel opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

Tabel 2

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Brussel opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	(in € miljoen)		(in %)	
					Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
Gem '10-'14	24 413,2	21 279,2	53,6	46,4	956,8	1 621,9	4,9	8,0
2015	21 980,1	26 417,4	45,4	54,6	-1 929,8	878,7	-8,1	3,4
2016	20 300,7	26 509,8	43,4	56,6	-1 679,4	92,4	-7,6	0,3
2017	22 274,0	28 048,8	44,3	55,7	1 973,3	1 539,0	9,7	5,8
2018	23 351,4	27 676,6	45,8	54,2	1 077,4	-372,2	4,8	-1,3
2019	26 016,2	29 488,5	46,9	53,1	2 664,8	1 811,9	11,4	6,5
2020	20 986,5	28 488,8	42,4	57,6	-5 029,7	-999,7	-19,3	-3,4
2021	26 349,8	30 321,3	46,5	53,5	5 363,3	1 832,5	25,6	6,4
Invoer								
Gem '10-'14	40 858,7	19 318,3	67,9	32,1	1 623,6	1 297,5	5,3	7,1
2015	35 957,5	22 161,8	61,9	38,1	-3 320,6	-409,1	-8,5	-1,8
2016	33 431,3	22 246,2	60,0	40,0	-2 526,2	84,4	-7,0	0,4
2017	35 009,2	24 500,9	58,8	41,2	1 577,9	2 254,7	4,7	10,1
2018	37 180,5	24 765,6	60,0	40,0	2 171,3	264,7	6,2	1,1
2019	39 452,6	25 626,7	60,6	39,4	2 272,1	861,1	6,1	3,5
2020	32 035,0	24 018,0	57,2	42,8	-7 417,6	-1 608,7	-18,8	-6,3
2021	38 773,0	25 689,1	60,1	39,9	6 738,0	1 671,1	21,0	7,0
Netto-uitvoer								
Gem '10-'14	-16 445,5	1 960,9			-666,8	324,4	6,0	32,1
2015	-13 977,4	4 255,6			1 390,8	1 287,8	-9,0	43,4
2016	-13 130,6	4 263,6			846,8	8,0	-6,1	0,2
2017	-12 735,2	3 547,9			395,4	-715,7	-3,0	-16,8
2018	-13 829,1	2 911,0			-1 093,9	-636,9	8,6	-18,0
2019	-13 436,4	3 861,8			392,7	950,8	-2,8	32,7
2020	-11 048,5	4 470,8			2 387,9	609,0	-17,8	15,8
2021	-12 423,2	4 632,2			-1 374,7	161,4	12,4	3,6

Bron: INR.

1.2 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Vlaanderen

1.2.1 Totale in- en uitvoer

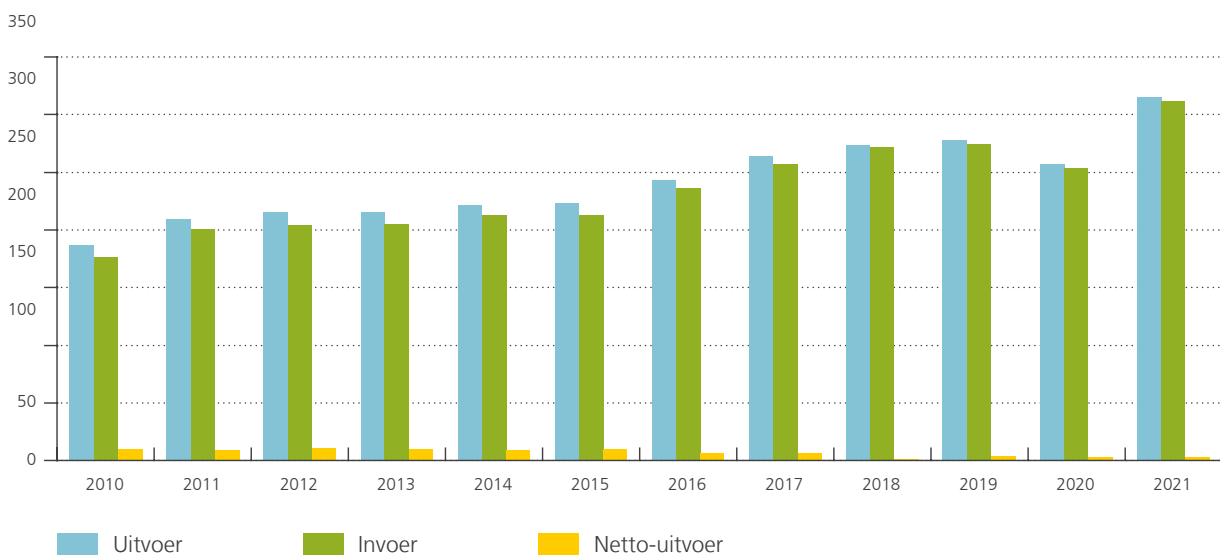
In Vlaanderen werd de daling van de totale uitvoer in 2020 met -7,5 % (van 278,1 tot 257,1 mld. euro) gevolgd door een forse toename in 2021 met +22,4 % (tot 314,7 mld. euro). De totale **invoer** vertoonde een gelijkaardige evolutie, met een daling van -7,6 % in 2020 (van 274,5 tot 253,6 mld. euro) en een forse remonte van +22,9 % in 2021 (tot 311,6 mld. euro). In Vlaanderen overstegen beide stromen in 2021 ruimschoots hun niveau van 2019.

De totale **netto-uitvoer** nam in 2020 licht af ten opzichte van 2019 (van 3,6 tot 3,5 mld. euro). In 2021 nam het saldo opnieuw af, nu tot 3,1 mld. euro. Het saldo bleef zo opvallend lager dan in de eerste vijf jaar van de reeks (gemiddeld 9,9 mld. euro in de periode 2010-2014), ten gevolge van een negatief saldo van het dienstenverkeer vanaf 2016.

Grafiek 3

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Vlaanderen, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

Tabel 3

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Vlaanderen, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar				
				(in € miljoen)			(in %)	
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer
Gem '10-'14	209 813,8	199 950,7	9 863,1	12 487,4	12 928,5	-441,1	7,0	7,7
2015	223 721,5	213 151,6	10 569,9	1 729,4	23,8	1 705,6	0,8	0,0
2016	242 991,6	236 036,7	6 954,9	19 270,1	22 885,1	-3 615,0	8,6	10,7
2017	264 164,0	257 652,4	6 511,6	21 172,4	21 615,7	-443,3	8,7	9,2
2018	273 677,1	271 956,3	1 720,8	9 513,1	14 303,9	-4 790,8	3,6	5,6
2019	278 088,9	274 487,4	3 601,5	4 411,8	2 531,1	1 880,7	1,6	0,9
2020	257 109,6	253 595,6	3 514,0	-20 979,3	-20 891,8	-87,5	-7,5	-7,6
2021	314 704,1	311 644,7	3 059,4	57 594,5	58 049,1	-454,6	22,4	22,9

Bron: INR.

1.2.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

In de internationale handel van Vlaanderen wegen de goederen zwaarder door dan de diensten. De inkrimping in 2020 en vooral het herstel in 2021 waren meer uitgesproken in de goederenhandel dan in de dienstenhandel. Dat geldt zowel voor de uitvoer (respectievelijk -8,2 % en +26,1 % bij de goederen; -5,3 % en +10,2 % bij de diensten), als voor de invoer (-8,1 % en +26,3 % bij de goederen; -5,9 % en +12,6 % bij de diensten).

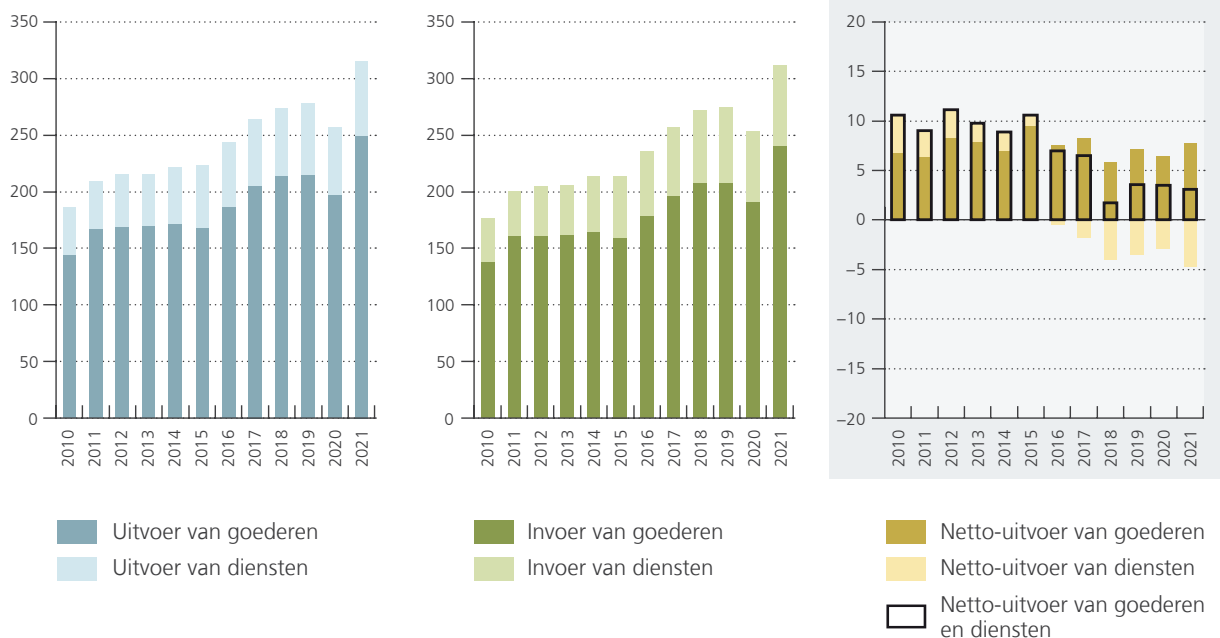
Voor beide componenten werd in Vlaanderen in 2021 het niveau van 2019 overschreden. Met name bij de goederen was het herstel zeer uitgesproken (uitvoer: van 215,1 mld. euro in 2019 naar 248,9 mld. euro in 2021; invoer: van 207,9 mld. euro in 2019 naar 241,1 mld. euro in 2021). Zowel de totale industrie (C) als de handel (GG) droegen daar uitgesproken toe bij. Binnen de totale industrie werd de gunstige evolutie vooral gedragen door de chemische (CE), de farmaceutische (CF) en de metaalverwerkende nijverheid (CH). Bij de farmaceutische industrie nam het internationale goederenverkeer zowel in 2020 als in 2021 toe. De handel (GG) van zijn kant, viel in 2020 stevig terug, maar wist zich vervolgens zeer dynamisch te herstellen in 2021. Ook bij de dienstenhandel deed zich een duidelijk herstel voor (uitvoer: van 63,0 mld. euro in 2019 naar 65,8 mld. euro in 2021; invoer: van 66,6 mld. euro in 2019 naar 70,5 mld. euro in 2021). Voor deze component is de gunstige evolutie vooral te wijten aan de industrie (B+C)¹, en in tweede instantie aan de bedrijfstakken 'vervoer en opslag' (H) en 'informatie en communicatie' (J).

De Vlaamse structurele **netto-uitvoer** valt sinds 2016 uiteen in een positief saldo van de goederenhandel en een negatief saldo van de dienstenhandel. Het goederensaldo nam in 2020 af van 7,1 naar 6,4 mld. euro, om in 2021 opnieuw te stijgen tot 7,8 mld. euro. Het saldo van de diensten verbeterde in 2020 van -3,5 tot -2,9 mld. euro, vooral ten gevolge van de beperkingen op het buitenlandse toerisme. In 2021 verslechterde het saldo echter tot -4,7 mld. euro, voornamelijk door de bedrijfstak 'vervoer en opslag' en het reisverkeer.

Grafiek 4

Totaliteit uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Vlaanderen opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

¹ Met inbegrip van de extractieve industrie, die in dit geval omwille van de confidentialiteit bij de tak 'industrie' wordt geteld.

Tabel 4

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Vlaanderen opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	(in € miljoen)		(in %)	
					Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
Gem '10-'14	164 549,9	45 264,0	78,4	21,6	9 794,0	2 693,4	7,2	6,6
2015	168 475,8	55 245,7	75,3	24,7	-3 223,8	4 953,2	-1,9	9,8
2016	186 423,3	56 568,3	76,7	23,3	17 947,5	1 322,6	10,7	2,4
2017	205 171,2	58 992,8	77,7	22,3	18 747,9	2 424,5	10,1	4,3
2018	214 058,2	59 618,9	78,2	21,8	8 887,0	626,1	4,3	1,1
2019	215 055,3	63 033,6	77,3	22,7	997,1	3 414,7	0,5	5,7
2020	197 408,7	59 700,9	76,8	23,2	-17 646,6	-3 332,7	-8,2	-5,3
2021	248 899,5	65 804,6	79,1	20,9	51 490,8	6 103,7	26,1	10,2
Invoer								
Gem '10-'14	157 258,5	42 692,2	78,7	21,3	9 660,5	3 268,0	7,5	8,7
2015	158 967,1	54 184,5	74,6	25,4	-5 700,8	5 724,6	-3,5	11,8
2016	178 951,6	57 085,1	75,8	24,2	19 984,5	2 900,6	12,6	5,4
2017	196 870,4	60 782,0	76,4	23,6	17 918,8	3 696,9	10,0	6,5
2018	208 301,5	63 654,8	76,6	23,4	11 431,1	2 872,8	5,8	4,7
2019	207 914,7	66 572,7	75,7	24,3	-386,8	2 917,9	-0,2	4,6
2020	190 979,7	62 615,9	75,3	24,7	-16 935,0	-3 956,8	-8,1	-5,9
2021	241 135,1	70 509,6	77,4	22,6	50 155,4	7 893,7	26,3	12,6
Netto-uitvoer								
Gem '10-'14	7 291,4	2 571,8			133,5	-574,6	2,9	-15,2
2015	9 508,7	1 061,2			2 477,0	-771,4	35,2	-42,1
2016	7 471,7	-516,8			-2 037,0	-1 578,0	-21,4	-148,7
2017	8 300,8	-1 789,2			829,1	-1 272,4	11,1	246,2
2018	5 756,7	-4 035,9			-2 544,1	-2 246,7	-30,6	125,6
2019	7 140,6	-3 539,1			1 383,9	496,8	24,0	-12,3
2020	6 429,0	-2 915,0			-711,6	624,1	-10,0	-17,6
2021	7 764,4	-4 705,0			1 335,4	-1 790,0	20,8	61,4

Bron: INR.

1.3 Belgische in- en uitvoer toegekend aan Wallonië

1.3.1 Totale in- en uitvoer

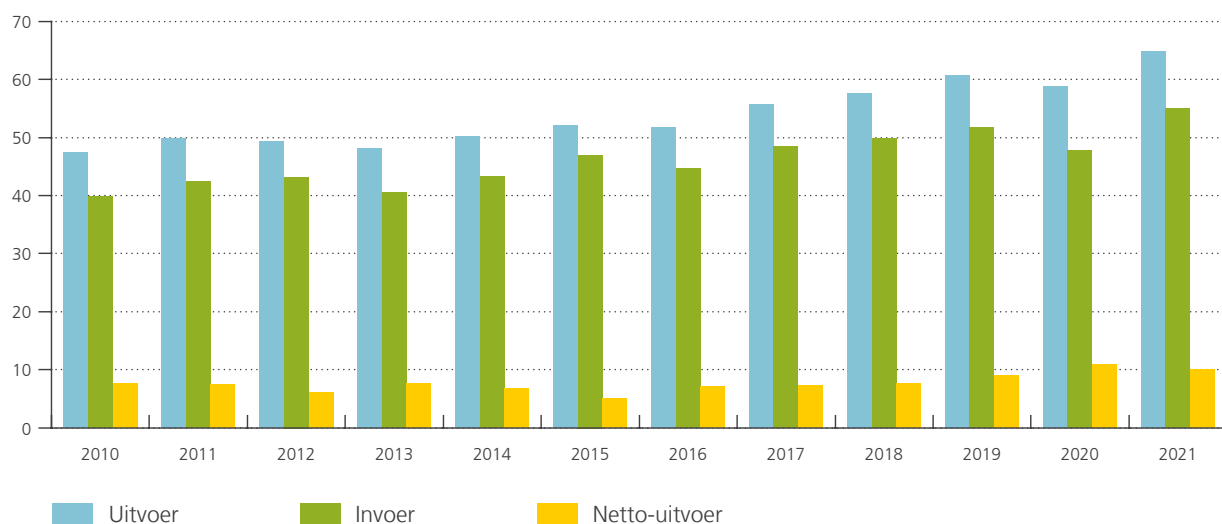
Na een relatief beperkte afname door de gezondheids crisis in 2020 van 60,8 tot 58,7 mld. euro (-3,4 %), herstelde de totale Waalse **uitvoer** in 2021 volledig, meer bepaald tot 64,9 mld. euro (+10,6 %). Wat de totale invoer van Wallonië betreft, deed zich een soortgelijke evolutie voor, zij het dat het dal dieper was langs invoerzijde. In 2020 nam de **invoer** immers fors af van 51,8 tot 47,8 mld. euro (-7,8 %), om in 2021 dynamisch te hernemen tot 54,9 mld. euro (+14,9 %).

De totale **netto-uitvoer** nam in 2020 sterk toe, tot 10,9 mld. euro (+2,0 mld. euro), zijn hoogste niveau sinds het begin van de reeks in 1995. In 2021 nam het saldo af tot 10,0 mld. euro.

Grafiek 5

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Wallonië, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

Tabel 5

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Wallonië, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)			Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar				
				(in € miljoen)			(in %)	
	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer	Netto-uitvoer	Uitvoer	Invoer
Gem '10-'14	49 008,6	41 876,1	7 132,4	1 555,7	1 679,9	-124,2	3,6	4,6
2015	52 090,3	47 018,6	5 071,7	1 936,8	3 709,7	-1 772,9	3,9	8,6
2016	51 813,0	44 764,8	7 048,2	-277,3	-2 253,8	1 976,5	-0,5	-4,8
2017	55 716,6	48 417,9	7 298,7	3 903,6	3 653,1	250,5	7,5	8,2
2018	57 503,4	49 849,7	7 653,7	1 786,8	1 431,8	355,0	3,2	3,0
2019	60 822,1	51 842,2	8 979,9	3 318,7	1 992,5	1 326,2	5,8	4,0
2020	58 732,1	47 792,7	10 939,4	-2 090,0	-4 049,5	1 959,5	-3,4	-7,8
2021	64 947,5	54 934,3	10 013,2	6 215,4	7 141,6	-926,2	10,6	14,9

Bron: INR.

1.3.2 Opsplitsing naar goederen en diensten

Wat de **uitvoer** betreft, was de krimp in 2020 in Wallonië (goederen: -4,2 %; diensten: -1,7 %) beperkter dan in Brussel (goederen: -19,3 %; diensten: -3,4 %) en in Vlaanderen (goederen: -8,2 %; diensten: -5,3 %). De geringe terugval van de Waalse uitvoer in 2020 was vooral te danken aan de diensten, waar de afname beperkt bleef tot -1,7 % (van 17,9 tot 17,6 mld. euro). Dit werd gevolgd door een zeer dynamische ontwikkeling in 2021, tot 20,3 mld. euro (+14,8 %). Op die manier evolueerde de Waalse dienstenuitvoer tussen 2019 en 2021 zeer gunstig. Op bedrijfstakniveau was dit voornamelijk te wijten aan de financiële dienstverlening (K) en in tweede instantie aan het transport (H) en de gespecialiseerde dienstverlening (M). Bij de goederen was de terugval in 2020 iets groter dan bij de diensten, met -4,2 % (van 42,9 tot 41,1 mld. euro). In 2021 evolueerde de Waalse goederenuitvoer tot 44,7 mld. euro (+8,8 %), waardoor het niveau van 2019 duidelijk werd overschreden. Vooral de handel (GG) voerde in 2021 meer goederen uit dan in 2019, terwijl voor de farmaceutische nijverheid (CF) het omgekeerde het geval was.

Wat de **invoer** betreft, hebben beide componenten in Wallonië in 2020 een duidelijke krimp van vergelijkbare intensiteit gekend. Zo daalde de invoer bij de goederen met -7,7 % (van 32,8 tot 30,3 mld. euro) en bij de diensten met -8,0 % (van 19,0 tot 17,5 mld. euro). Het herstel in 2021 was echter niet gelijklopend. De invoer van goederen nam sterk toe (+18,9 %), tot boven het niveau van 2019, meer bepaald tot 36,0 mld. euro. De invoer van diensten strandde in 2021 echter net onder het niveau van 2019, op 18,9 mld. euro (+8,1 %).

De zeer dynamische groei van de Waalse invoer van goederen tussen 2019 en 2021 kwam vooral tot stand onder impuls van de chemische (CE) en de metaalverwerkende (CH) nijverheid en van de handel (GG). De lichte daling van de invoer van diensten in Wallonië tussen 2019 en 2021 was vooral te wijten aan het nog onvolledige herstel van het toerisme naar het buitenland¹ en dit ondanks de gunstige evolutie in het transportwezen (H) en de financiële dienstverlening (K).

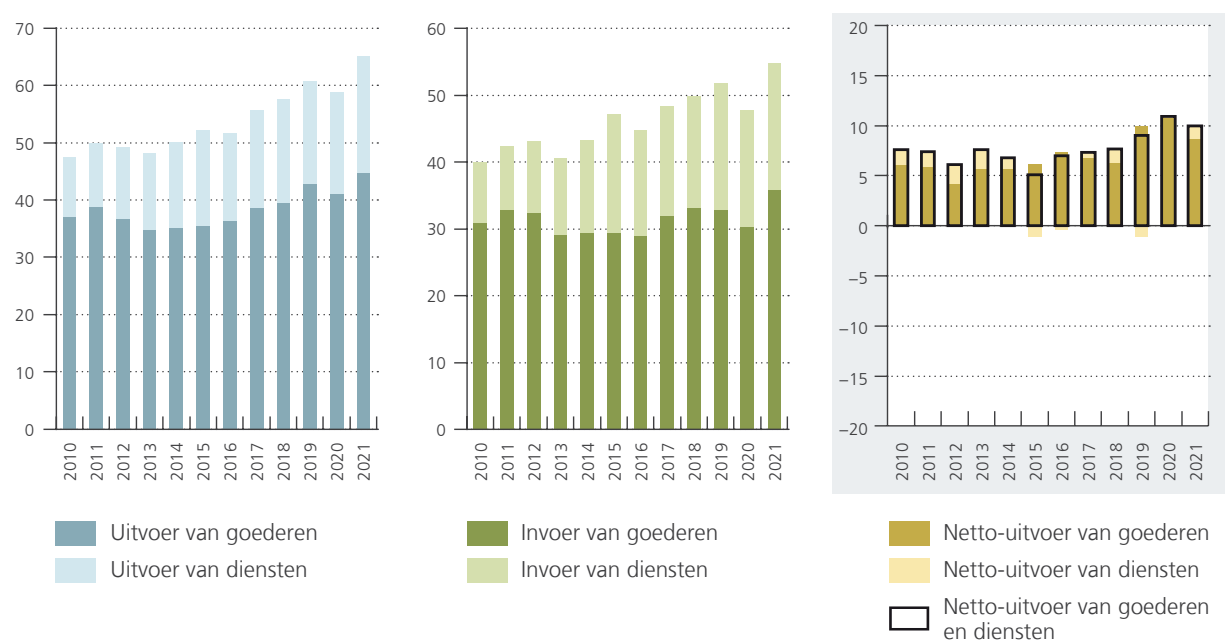
De **netto-uitvoer** van Wallonië steunt grotendeels op de netto-uitvoer van goederen. In 2020 nam zowel het saldo van de goederen als dat van de diensten toe (+0,8 mld. euro en +1,2 mld. euro respectievelijk). In 2021 zette deze positieve ontwikkeling zich verder in het dienstensaldo (+1,2 mld. euro), maar niet in het goederensaldo (-2,1 mld. euro).

¹ Element van de consumptieve bestedingen van de gezinnen (P.3). Een deel van de invoer wordt niet aangewend als intermediair verbruik van de bedrijven, maar als consumptieve bestedingen van de gezinnen. Wat de diensten betreft, bestaat de hoofdmoot van deze categorie uit aankopen inzake toerisme.

Grafiek 6

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Wallonië opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

(in mld. euro)

Bron: INR.

Tabel 6

Totale uitvoer, invoer en netto-uitvoer van Wallonië opgesplitst naar goederen en diensten, 2010-2021

	Bedragen (in € miljoen)		Aandelen (in %)		Ontwikkeling t.o.v. het vorige jaar			
	Goederen	Diensten	Goederen	Diensten	(in € miljoen)		(in %)	
					Goederen	Diensten	Goederen	Diensten
Uitvoer								
Gem '10-'14	36 520,0	12 488,6	74,5	25,5	424,2	1 131,5	1,5	10,0
2015	35 505,1	16 585,2	68,2	31,8	292,0	1 644,8	0,8	11,0
2016	36 430,1	15 382,9	70,3	29,7	925,0	-1 202,3	2,6	-7,2
2017	38 663,2	17 053,4	69,4	30,6	2 233,1	1 670,5	6,1	10,9
2018	39 440,6	18 062,8	68,6	31,4	777,4	1 009,4	2,0	5,9
2019	42 875,6	17 946,5	70,5	29,5	3 435,0	-116,3	8,7	-0,6
2020	41 094,7	17 637,4	70,0	30,0	-1 780,9	-309,1	-4,2	-1,7
2021	44 693,6	20 253,9	68,8	31,2	3 598,9	2 616,5	8,8	14,8
Invoer								
Gem '10-'14	31 001,5	10 874,7	74,1	25,9	475,1	1 204,8	2,0	12,3
2015	29 356,4	17 662,2	62,4	37,6	-146,8	3 856,5	-0,5	27,9
2016	28 994,1	15 770,7	64,8	35,2	-362,3	-1 891,5	-1,2	-10,7
2017	31 875,8	16 542,1	65,8	34,2	2 881,7	771,4	9,9	4,9
2018	33 173,6	16 676,1	66,5	33,5	1 297,8	134,0	4,1	0,8
2019	32 828,5	19 013,7	63,3	36,7	-345,1	2 337,6	-1,0	14,0
2020	30 296,0	17 496,7	63,4	36,6	-2 532,5	-1 517,0	-7,7	-8,0
2021	36 017,1	18 917,2	65,6	34,4	5 721,1	1 420,5	18,9	8,1
Netto-uitvoer								
Gem '10-'14	5 518,5	1 613,9			-50,9	-73,3	1,2	-2,6
2015	6 148,7	-1 077,0			438,8	-2 211,7	7,7	-194,9
2016	7 436,0	-387,8			1 287,3	689,2	20,9	-64,0
2017	6 787,4	511,3			-648,6	899,1	-8,7	-231,8
2018	6 267,0	1 386,7			-520,4	875,4	-7,7	171,2
2019	10 047,1	-1 067,2			3 780,1	-2 453,9	60,3	-177,0
2020	10 798,7	140,7			751,6	1 207,9	7,5	-113,2
2021	8 676,5	1 336,7			-2 122,2	1 196,0	-19,7	850,0

Bron: INR.

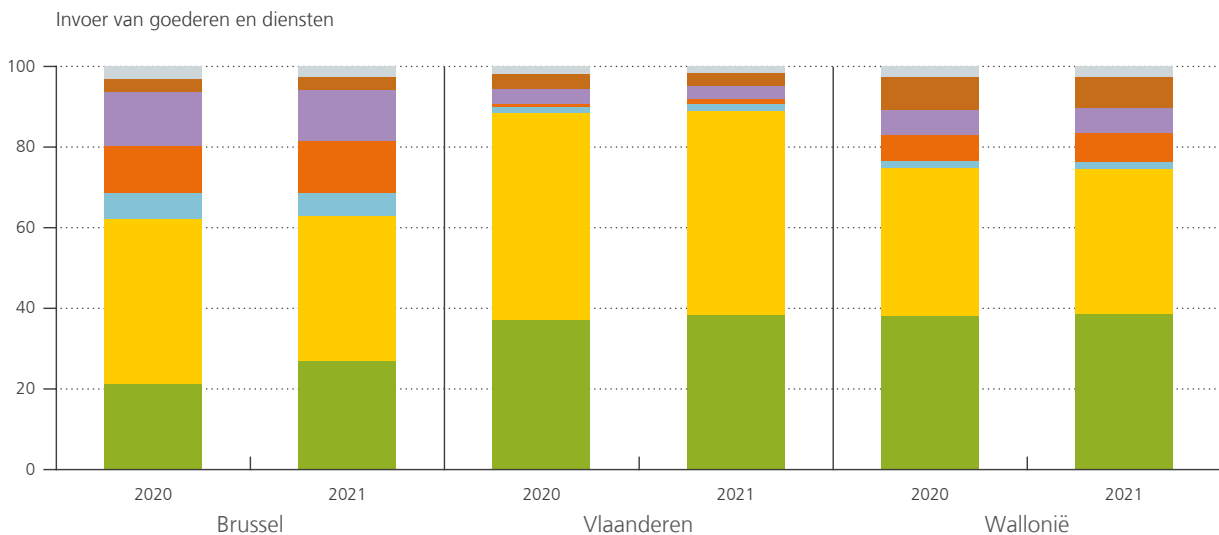
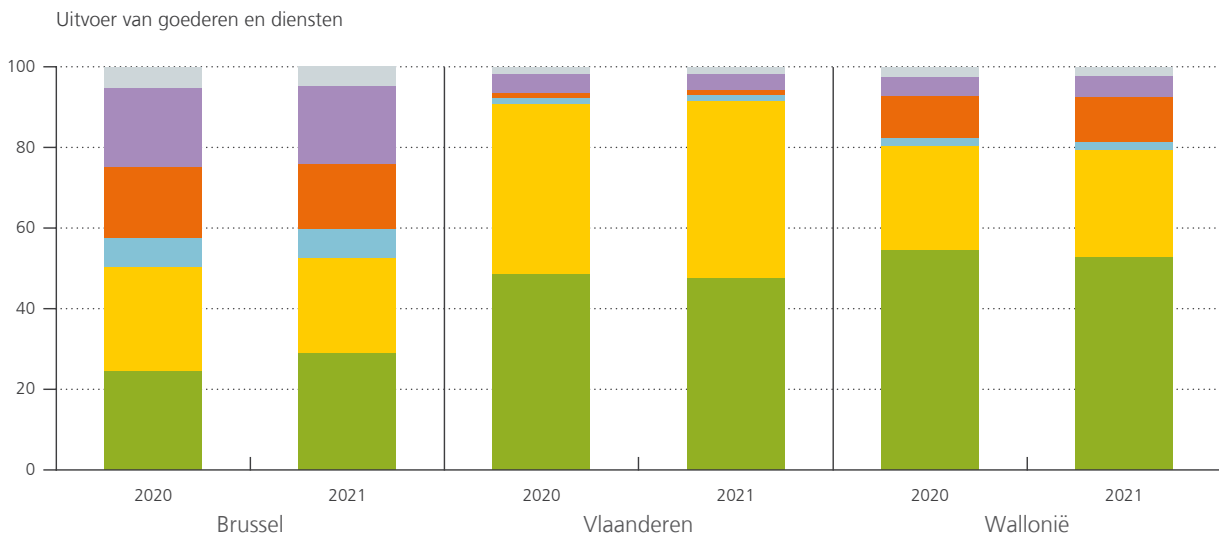
2. Structuur van de in- en uitvoer

De coronapandemie beïnvloedde bepaalde bedrijfstakken zwaarder dan andere, zowel in positieve als in negatieve zin. Toch waren er zowel in het coronajaar 2020, als in het hersteljaar 2021, geen grote wijzigingen zichtbaar in de structuur van de internationale handel ten opzichte van het voorafgaande jaar. De verschillen tussen 2020 en 2021 bleven minimaal voor de drie gewesten. Enkel in Brussel was er een toename van de 'verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie' (hierna kortweg: 'de industrie') ten nadele van de 'groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden' (hierna: 'de handel, transport en horeca').

Grafiek 7

Structuur van de in- en uitvoer per gewest – aandeel per bedrijfstak in 2020 en 2021

(in %)

- Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie
- Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden
- Informatie en communicatie
- Financiële activiteiten en verzekeringen
- Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten, administratieve en ondersteunende diensten
- Consumptieve bestedingen
- Overige

Bron: INR.

Twee bedrijfstakken domineerden de totale in- en uitvoer in alle drie de gewesten: de industrie en de handel, transport en horeca. De industrie was de belangrijkste bedrijfstak bij de uitvoer van Vlaanderen en bij de in- en uitvoer van Wallonië. De bedrijfstak handel, transport en horeca vormt het grootste aandeel van de in- en uitvoer van Brussel en de invoer van Vlaanderen. Verder valt ook het grotere aandeel van de bedrijfstak 'vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende activiteiten' in Brussel op, zowel langs in- als uitvoerzijde. Hetzelfde geldt voor het aandeel van de consumptieve bestedingen van de gezinnen in de Waalse invoer. Dit grotere aandeel betekent echter niet dat Waalse gezinnen meer goederen en diensten invoeren dan Brusselse of Vlaamse. Uitgedrukt per inwoner, liggen de uitgaven in het buitenland van een Waals ingezetene zelfs iets lager dan die van een Vlaams of Brussels ingezetene.

Tabel 7

Invoer van goederen en diensten door gezinnen, per gewest, 2018-2021

	Totale uitgaven (in € miljoen)				Uitgaven per inwoner (in euro)			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Invoer van goederen door gezinnen								
Brussel	283,1	291,1	349,2	356,0	235,2	239,9	286,4	291,5
Vlaanderen	1 924,5	1 985,4	2 417,9	2 464,9	292,9	300,4	364,1	369,2
Wallonië	835,4	880,5	1 037,1	1 056,8	230,2	241,9	284,4	289,1
België	3 043,0	3 157,0	3 804,2	3 877,7	266,8	275,4	330,6	335,7
Invoer van diensten door gezinnen								
Brussel	1 623,9	1 773,2	1 377,0	1 575,3	1 349,2	1 461,3	1 129,5	1 289,9
Vlaanderen	8 443,1	9 173,1	6 711,0	7 696,6	1 284,9	1 387,9	1 010,5	1 152,9
Wallonië	3 511,5	3 796,8	2 787,3	3 149,5	967,6	1 043,2	764,3	861,6
België	13 578,5	14 743,1	10 875,3	12 421,4	1 190,7	1 286,3	945,1	1 075,2
Invoer van goederen en diensten door gezinnen								
Brussel	1 907,0	2 064,3	1 726,2	1 931,3	1 584,4	1 701,3	1 415,9	1 581,3
Vlaanderen	10 367,6	11 158,5	9 128,9	10 161,5	1 577,8	1 688,4	1 374,6	1 522,1
Wallonië	4 346,9	4 677,3	3 824,4	4 206,3	1 197,8	1 285,1	1 048,7	1 150,7
België	16 621,5	17 900,1	14 679,5	16 299,1	1 457,5	1 561,7	1 275,7	1 410,9

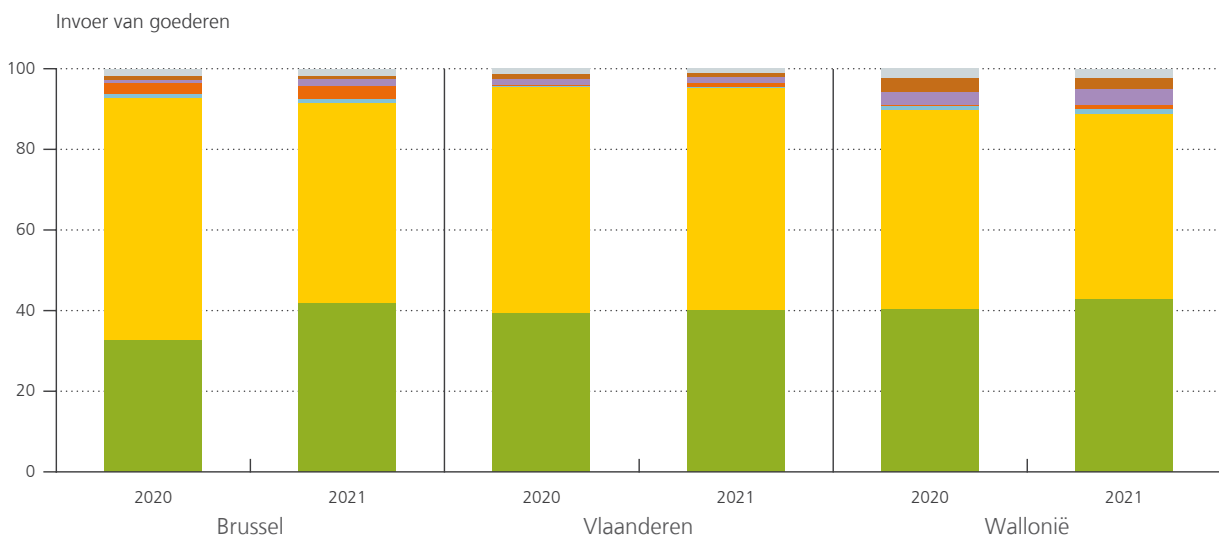
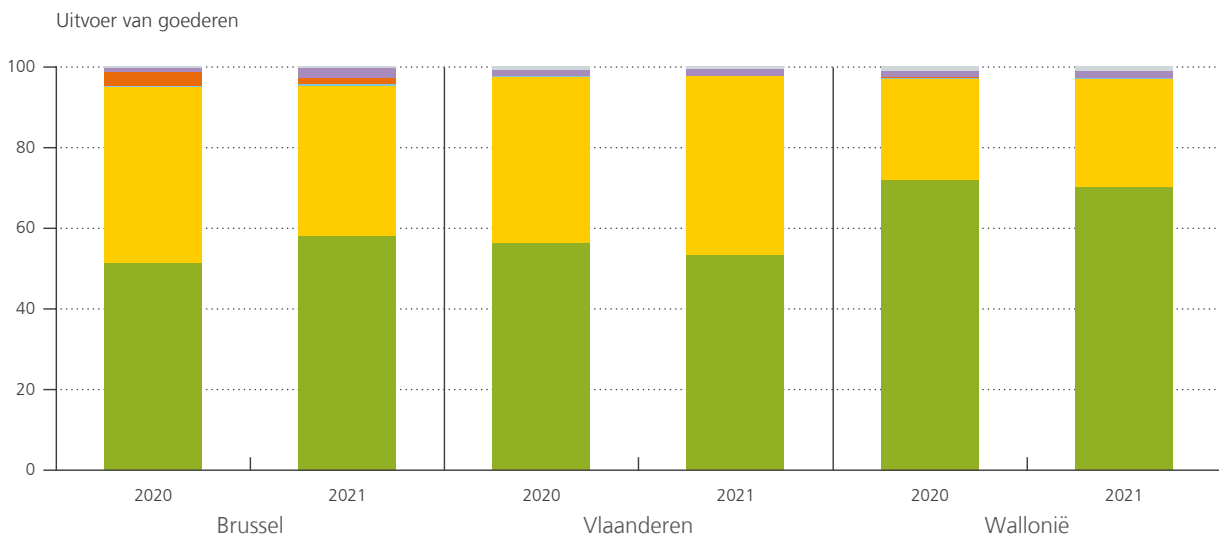
Bron: INR.

De in- en uitvoer van **goederen** gebeurde voor de drie gewesten voor meer dan 90 % door de bedrijfstakken 'industrie' en 'handel, transport en horeca'. Voor Wallonië was de uitvoer door de "industrie" heel wat belangrijker dan in de rest van het land.

Grafiek 8

Structuur van de in- en uitvoer van goederen per gewest – aandeel per bedrijfstak in 2020 en 2021

(in %)

- Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie
- Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden
- Informatie en communicatie
- Financiële activiteiten en verzekeringen
- Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten
- Consumptieve bestedingen
- Overige

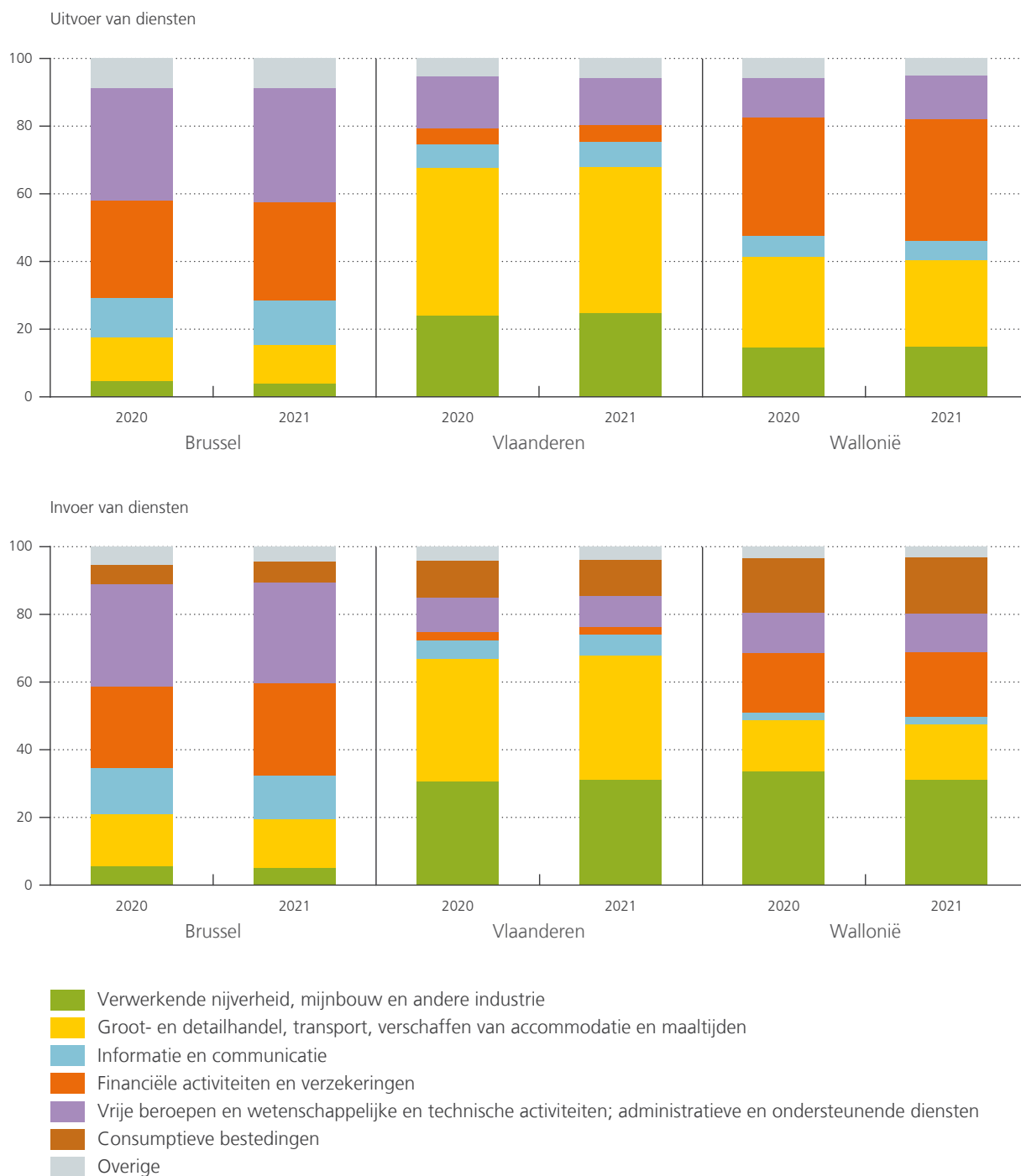
Bron: INR.

Bij de in- en uitvoer van **diensten** was er meer variatie. In Brussel speelden de 'vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten' en de 'financiële activiteiten en verzekeringen' de grootste rol. In Vlaanderen bleven, net zoals bij de goederen, 'industrie' en 'handel, transport en horeca' de belangrijkste in- en uitvoerders van diensten. In Wallonië staken de 'financiële activiteiten en verzekeringen' er bovendien bij de uitvoer en eisten de industrie en de consumptieve bestedingen de hoofdrol op bij de invoer.

Grafiek 9

Structuur van de in- en uitvoer van diensten, per gewest – aandeel per bedrijfstak in 2020 en 2021

(in %)

Bron: INR.

3. Herzieningen voor de jaren 2018, 2019 en 2020 in deze publicatie

Op methodologisch vlak bleef deze editie volledig coherent met de vorige publicatie van maart 2022.

De wijzigingen die in de nationale rekeningen van oktober 2022 werden doorgevoerd, vloeiden vooral voort uit bijkomende informatie, meestal op ondernemingsniveau, en nadere analyse daarvan. Naargelang de vestigingsplaats van de ondernemingen doen de wijzigingen zich dan ook in een of meerdere specifieke geografische gebieden voor. Deze correcties uit de nationale rekeningen vormen de belangrijkste oorzaak van de wijzigingen in de regionale resultaten voor 2018, 2019 en 2020.

Het aantal correcties is in principe lager in een ouder jaar ten opzichte van een meer recent jaar, maar het bedrag van een specifieke correctie kan in ieder jaar groot of klein zijn. De revisies in 2018 en 2019 vloeien quasi volledig voort uit correcties voor specifieke ondernemingen naar aanleiding van een meer doorgedreven analyse van alle beschikbare bronnenmateriaal.

Voor het jaar 2020 speelt ook de overgang van de voorlopige ramingsmethode voor het t-1-jaar naar de definitieve methode een rol, en dit zowel bij het opstellen van de nationale resultaten als bij de regionale verdeling ervan. Concreet kan dit aanleiding geven tot onder meer de toekenning aan een andere bedrijfstak of een wijziging van de regionale verdeelsleutel bij ondernemingen met vestigingen in meerdere arrondissementen.

Tabel 8 geeft het niveau van de revisie weer per gewest, alsook de impact ervan op de aandelen en de groei van ieder gewest. De sterke revisie van de Waalse invoer van diensten in 2019 komt voort uit een specifieke correctie in de nationale rekeningen op een bedrijf actief in de financiële dienstverlening.

Tabel 8

Impact van de revisies op de aandelen en groei per gewest

	Revisie in niveau (in %)			Impact (in procentpunt) op					
				Aandelen			Groei		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Uitvoer van goederen									
Brussel	0,0	-0,4	-0,9	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,4	-0,4
Vlaanderen	0,1	1,0	0,4	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,8	-0,5
Wallonië	0,9	-0,2	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	0,9	-1,2	-0,3
België	0,2	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	-0,5
Invoer van goederen									
Brussel	0,0	0,6	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	-1,1
Vlaanderen	0,2	0,3	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	-0,7
Wallonië	0,3	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	-0,5
België	0,2	0,3	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	-0,7
Uitvoer van diensten									
Brussel	0,0	-0,6	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,0	-0,7	0,6
Vlaanderen	-0,3	0,1	-1,2	0,1	0,3	-0,4	-0,3	0,4	-1,2
Wallonië	-1,5	-1,6	0,7	-0,2	-0,2	0,2	-1,7	-0,1	2,3
België	-0,4	-0,4	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,1	-0,2
Invoer van diensten									
Brussel	0,0	-0,5	0,0	0,0	-0,3	0,1	0,0	-0,6	0,5
Vlaanderen	0,1	-0,6	-0,5	0,0	-0,7	0,0	0,1	-0,8	0,1
Wallonië	0,0	6,7	-1,1	0,0	1,0	-0,1	0,0	7,2	-7,2
België	0,1	0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6	-1,0

Bron: INR.

4. Beschikbare reeksen

Meer tabellen op NBB.STAT

Tot en met de editie van 2019 bevatte deze publicatie een groot aantal statistische tabellen. Op heden worden die tabellen hier niet meer opgenomen. Wel worden tabellen m.b.t. de bijdragen van de bedrijfstakken (A38) tot de regionale ontwikkeling van de gewesten opgenomen. Hiermee gaat echter geen statistische informatie verloren voor de gebruiker, aangezien alle gegevens verder beschikbaar zijn via de databank [NBB.Stat](#).

Europees kader

De regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer maakt geen deel uit van de Europese statistische verplichtingen.

Deze regionale verdeling gebeurt wel op basis van de Europese maatstaven, namelijk het Europees Stelsel van nationale en regionale rekeningen 2010 (ESR2010). Die principes worden tevens gebruikt bij de andere regionale variabelen per bedrijfstak (beloning van werknemers, bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen, bruto investeringen in vaste activa, aantal werkzame personen). De resultaten die voortvloeien uit de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer zijn dan ook coherent en vergelijkbaar met de overige aggregaten uit de regionale rekeningen.

Een gedetailleerde methodologische nota over de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten (maart 2021) is te vinden op de [website van de NBB](#).

Homogene reeksen en verslagperiodes

Er zijn reeksen beschikbaar m.b.t. de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten vanaf 1995. Vanaf het jaar 2009 zijn deze reeksen methodologisch coherent met de meest recente versie van de nationale rekeningen, op heden de versie van oktober 2022; de jaren 1995-2008 zijn methodologisch coherent met de publicatie van de nationale rekeningen van oktober 2018.

De reeksen worden zoals vermeld opgesteld volgens de principes van het ESR2010 en op basis van de NACE 2008-activiteitennomenclatuur. De reeksen 1995-2002 zijn beschikbaar overeenkomstig het ESR 1995 en de NACE 2003-nomenclatuur.

Periode	1995-2008	2009-2017	2018-2021
ESR	ESR 2010		
NACE	NACE 2008		
NUTS	NUTS 2016		NUTS 2021
Coherentie NR	Versie oktober 2018	Versie oktober 2022	

Voor de jaren 2006 en 2007 is er geen regionale verdeling beschikbaar van de in- en uitvoer van diensten, wegens onvoldoende detail in de basisgegevens. De inzameling van het basismateriaal van de dienstenhandel gebeurde tot 2006 via bankaangiften. Vanaf 2007 schakelde men over op enquêtering van de in- en uitvoerders van diensten.

Tijdigheid

Sedert de publicatie van maart 2021 wordt een voorlopige raming opgenomen voor het laatste jaar. Hierdoor komt het laatste beschikbare jaar overeen met het jaar t-1 in vergelijking met het jaar t van publicatie van de nationale rekeningen waarmee de regionale verdeling in deze publicatie coherent is. De methode van deze voorlopige raming werd besproken in de [publicatie van maart 2021](#).

De publicatie volgt dus 15 maanden na het einde van de gerapporteerde periode.

Detailniveaus (geografisch en per bedrijfstak)

De mate van gedetailleerdheid van de variabelen per bedrijfstak naar werkplaats kan worden vastgesteld aan de hand van twee basiscriteria:

- het bedrijfstakdetail: de classificaties van de activiteiten A3, A10, A21, A38 en A64 bevatten respectievelijk 3, 10, 21, 38 en 64 activiteiten en zijn groeperingen van de NACE 2008-nomenclatuur (activiteitenomenclatuur van de Europese Gemeenschap). Voor de Belgische ramingen wordt een specifiek niveau (SUT-bedrijfstakken) gebruikt, waarbij NACE-codes op drie en/of vier posities worden gegroepeerd¹;
- het geografische detail: in België komen de NUTS1, NUTS2 en NUTS3-classificaties respectievelijk overeen met het niveau van de gewesten, provincies en arrondissementen.

Alle berekeningen worden op het meest gedetailleerd mogelijke niveau uitgevoerd: 141 SUT-bedrijfstakken² in combinatie met de arrondissementen.

De details van de gepubliceerde cijfers zijn daarentegen afhankelijk van het detailniveau van de NUTS-eenheden, de kwaliteit van de berekeningsmethoden en de basisgegevens en de betrouwbaarheid van de gegevens. Op basis daarvan is er met betrekking tot in- en uitvoer een groter detail mogelijk bij de goederen dan bij de diensten.

Voor de regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten worden volgende aggregatieniveaus gehanteerd:

	A3	A10	A21	A38	A64
Arrondissementen (NUTS3)	In- en uitvoer van diensten	In- en uitvoer van goederen			
Provincies (NUTS2)		In- en uitvoer van diensten		In- en uitvoer van goederen	
Gewesten (NUTS1)			In- en uitvoer van diensten		In- en uitvoer van goederen

¹ Zie bijlage 3 van de methodologische nota. '[Regionale rekeningen - Toelichtingen van conceptuele en methodologische aard ESR 2010](#)'

² In feite 140 SUT-takken, aangevuld met "P.3" voor de invoer die direct bestemd is voor consumptie door particulieren.

5. Tabellen

5.1 Synthesetabel (2019-2021)

	Bedragen (€ miljoen)	Aandeel van elk gewest in België (in %)	Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar (in %)			Gemiddelde jaarlijkse groei
			2019	2020	2021	
Uitvoer van goederen						
Brussel	26 349,8	8,2	11,4	-19,3	25,6	1,1
Vlaanderen	248 899,5	77,8	0,5	-8,2	26,1	4,4
Wallonië	44 693,6	14,0	8,7	-4,2	8,8	1,5
België	319 942,9	100,0	2,6	-8,6	23,3	3,6
Invoer van goederen						
Brussel	38 773,0	12,3	6,1	-18,8	21,0	-0,6
Vlaanderen	241 135,1	76,3	-0,2	-8,1	26,3	4,5
Wallonië	36 017,1	11,4	-1,0	-7,7	18,9	1,2
België	315 925,2	100,0	0,6	-9,6	24,7	3,3
Netto-uitvoer van goederen						
Brussel	-12 423,2	-309,2	-2,8	-17,8	12,4	-3,4
Vlaanderen	7 764,4	193,3	24,0	-10,0	20,8	4,2
Wallonië	8 676,5	216,0	60,3	7,5	-19,7	6,8
België	4 017,7	100,0	-307,8	64,7	-35,0	-64,5
Uitvoer van diensten						
Brussel	30 321,3	26,1	6,5	-3,4	6,4	5,0
Vlaanderen	65 804,6	56,5	5,7	-5,3	10,2	4,7
Wallonië	20 253,9	17,4	-0,6	-1,7	14,8	6,5
België	116 379,8	100,0	4,9	-4,2	10,0	5,0
Invoer van diensten						
Brussel	25 689,1	22,3	3,5	-6,3	7,0	4,2
Vlaanderen	70 509,6	61,3	4,6	-5,9	12,6	6,1
Wallonië	18 917,2	16,4	14,0	-8,0	8,1	7,7
België	115 115,9	100,0	5,8	-6,4	10,5	5,8
Netto-uitvoer van diensten						
Brussel	4 632,2	366,5	32,7	15,8	3,6	19,9
Vlaanderen	-4 705,0	-372,3	-12,3	-17,6	61,4	19,0
Wallonië	1 336,7	105,8	-177,0	-113,2	850,0	22,5
België	1 263,9	100,0	-384,4	-327,9	-25,5	-90,0
Uitvoer van goederen en diensten						
Brussel	56 671,1	13,0	8,8	-10,9	14,5	2,8
Vlaanderen	314 704,1	72,1	1,6	-7,5	22,4	4,4
Wallonië	64 947,5	14,9	5,8	-3,4	10,6	2,8
België	436 322,7	100,0	3,2	-7,4	19,4	3,9
Invoer van goederen en diensten						
Brussel	64 462,1	15,0	5,1	-13,9	15,0	0,9
Vlaanderen	311 644,7	72,3	0,9	-7,6	22,9	4,8
Wallonië	54 934,3	12,7	4,0	-7,8	14,9	2,8
België	431 041,1	100,0	2,0	-8,7	20,6	3,8
Netto-uitvoer van goederen en diensten						
Brussel	-7 791,0	-147,5	-12,3	-31,3	18,4	-6,1
Vlaanderen	3 059,4	57,9	109,3	-2,4	-12,9	0,2
Wallonië	10 013,2	189,6	17,3	21,8	-8,5	4,9
België	5 281,6	100,0	-294,8	161,9	-32,9	71,1

Bron: INR.

5.2 Bijdragen per bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling (2020-2021).

5.2.1 Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de uitvoer van goederen in 2020 en 2021 (in procentpunt)

A38		2020				2021				2021 t.o.v. 2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	0,02	-0,02	0,01	0,00	0,05	0,07	0,05	0,01	0,07	0,04	0,06
Winning van delfstoffen	BB	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	-0,12	0,13	-0,36	0,03	0,18	0,81	1,02	0,79	0,02	0,87	0,61	0,76
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	0,00	-0,14	0,02	-0,10	0,01	0,17	0,04	0,14	0,00	0,02	0,06	0,02
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,04	-0,18	-0,16	-0,17	0,02	0,39	0,61	0,39	-0,02	0,17	0,42	0,19
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-12,27	-1,57	-0,13	-2,34	18,78	2,03	0,21	3,10	2,87	0,29	0,07	0,49
Vervaardiging van chemische producten	CE	2,10	-0,94	-0,11	-0,54	-2,43	2,64	1,81	2,10	0,14	1,48	1,62	1,38
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,21	1,41	0,11	1,10	-0,23	1,40	-4,39	0,35	0,03	2,69	-4,10	1,42
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,03	-0,01	-0,28	-0,05	0,05	0,50	0,82	0,52	0,01	0,45	0,51	0,42
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	0,37	-0,28	-1,80	-0,45	1,37	1,81	1,79	1,77	1,48	1,38	-0,09	1,17
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	-0,01	-0,11	0,01	-0,08	0,01	0,11	0,27	0,13	0,00	0,00	0,26	0,04
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	-0,03	-0,08	-0,24	-0,10	0,00	0,04	-0,16	0,01	-0,03	-0,04	-0,39	-0,09
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	-0,10	-0,40	-0,41	-0,37	-0,02	0,44	0,31	0,38	-0,12	0,01	-0,12	-0,02
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	-1,18	-0,30	-0,74	-0,45	0,77	0,15	0,26	0,22	-0,56	-0,16	-0,49	-0,25
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	-0,03	-0,13	-0,30	-0,14	0,01	0,07	-0,06	0,05	-0,02	-0,06	-0,36	-0,10
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-0,87	-0,09	-0,28	-0,19	2,97	0,52	1,31	0,84	1,53	0,39	0,97	0,58
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	-0,07	-0,01	-0,09	-0,03	0,06	0,26	0,53	0,28	-0,02	0,22	0,42	0,23
Bouwnijverheid	FF	-0,13	-0,05	0,14	-0,03	0,01	0,03	0,16	0,05	-0,12	-0,02	0,29	0,02
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-7,59	-5,03	0,89	-4,37	3,03	12,59	3,81	10,42	-5,15	6,52	4,55	5,15
Vervoer en opslag	HH	-0,07	-0,25	-0,43	-0,26	0,08	1,63	0,39	1,31	0,00	1,25	-0,06	0,94
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	0,00	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,00	-0,01
Telecommunicatie	JB	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	-0,01	0,00	-0,08	-0,01	0,02	0,13	0,06	0,11	0,01	0,12	-0,02	0,09
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,55	0,01	0,01	0,06	-1,23	-0,02	-0,06	-0,13	-0,44	-0,01	-0,05	-0,05
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	0,00	-0,01	0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,00
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,01	-0,14	0,02	-0,10	0,18	0,34	0,18	0,30	0,14	0,17	0,19	0,17
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	0,01	0,00	0,00	1,75	0,01	0,08	0,16	1,41	0,01	0,07	0,15
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	0,02	0,03	0,24	0,06	0,02	-0,01	-0,06	-0,01	0,04	0,02	0,19	0,05
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	-0,01	0,00	-0,13	-0,02	0,08	0,02	-0,29	-0,02	0,05	0,02	-0,40	-0,04
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00
Onderwijs	PP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00
Kunst, amusement en recreatie	RR	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00
Overige diensten	SS	0,01	-0,07	-0,03	-0,06	-0,02	-0,02	0,00	-0,02	-0,01	-0,09	-0,04	-0,07
Consumptieve bestedingen	P.3												
Totaal		-19,33	-8,21	-4,15	-8,61	25,56	26,08	8,76	23,30	1,28	15,74	4,24	12,68
Industrie	C	-11,14	-2,59	-4,41	-3,65	18,53	10,56	2,51	9,93	3,81	7,10	-2,00	5,42

Bron: INR.

- Neg. bijdrage tot de groei
- Top 5 hoogste bijdragen tot de groei
- Top 5 laagste bijdragen tot de groei

5.2.2 Bijdrage per A38-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de invoer van goederen in 2020 en 2021
(in procentpunt)

A38		2020				2021				2021 t.o.v. 2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
Landbouw, bosbouw en visserij	AA	0,00	-0,01	0,02	0,00	0,00	0,05	0,04	0,04	0,00	0,03	0,06	0,03
Winning van delfstoffen	BB	-0,05	0,00	-0,01	-0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	-0,04	0,00	-0,01	-0,01
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	-0,08	0,11	-0,33	0,03	0,09	1,07	1,07	0,94	0,00	1,09	0,66	0,89
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	-0,01	-0,07	0,04	-0,05	0,00	0,14	0,13	0,12	0,00	0,06	0,15	0,06
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	-0,02	-0,14	-0,15	-0,13	0,02	0,30	0,40	0,27	0,00	0,13	0,22	0,12
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-9,63	-2,00	-0,28	-2,87	12,76	2,26	0,27	3,35	0,73	0,08	-0,03	0,16
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,33	-0,32	0,02	-0,19	-0,02	2,64	1,50	2,17	0,32	2,10	1,40	1,77
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,09	0,32	0,07	0,26	0,10	1,57	0,30	1,23	0,18	1,76	0,34	1,37
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	-0,02	-0,14	-0,99	-0,23	0,03	0,60	0,90	0,56	0,01	0,40	-0,16	0,28
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	0,29	-0,09	-1,74	-0,23	0,64	1,68	4,00	1,82	0,81	1,45	1,95	1,42
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	-0,01	-0,06	0,00	-0,05	0,00	0,05	0,07	0,04	-0,01	-0,02	0,06	-0,01
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	-0,01	-0,04	-0,32	-0,07	0,01	0,06	0,29	0,08	0,00	0,01	-0,06	0,00
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	-0,01	-0,22	-0,24	-0,19	0,02	0,34	0,12	0,27	0,00	0,09	-0,12	0,05
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	-0,57	-0,36	-0,95	-0,46	-0,16	0,42	-0,10	0,28	-0,70	0,02	-1,04	-0,20
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	0,00	0,30	-0,22	0,20	0,00	-0,36	-0,22	-0,30	0,00	-0,04	-0,42	-0,08
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-2,52	-0,38	-1,05	-0,76	4,36	0,81	1,06	1,29	1,02	0,36	-0,07	0,40
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	0,00	-0,03	-0,12	-0,04	0,02	0,11	0,62	0,16	0,01	0,06	0,45	0,10
Bouwnijverheid	FF	-0,11	0,04	0,06	0,02	-0,09	-0,05	0,27	-0,01	-0,18	0,00	0,31	0,01
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-6,81	-4,77	-1,05	-4,62	-0,52	12,69	4,60	10,05	-7,23	6,88	3,20	4,46
Vervoer en opslag	HH	-0,31	-0,31	-0,91	-0,38	0,56	0,33	0,70	0,40	0,14	0,00	-0,26	-0,01
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	-0,01	-0,01	-0,02	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01	-0,02	0,00	-0,01	-0,01
Telecommunicatie	JB	0,00	0,00	0,02	0,01	0,22	0,02	0,04	0,05	0,18	0,02	0,06	0,05
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	0,02	-0,02	-0,05	-0,01	-0,05	0,14	0,32	0,13	-0,02	0,11	0,25	0,11
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	0,29	0,01	0,05	0,05	1,59	0,87	0,99	0,97	1,58	0,81	0,97	0,93
Exploitatie van en handel in onroer. goed	LL	-0,02	-0,01	0,02	-0,01	0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01	-0,02	0,00	-0,01
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	-0,21	-0,31	-0,02	-0,26	0,11	0,43	0,78	0,43	-0,12	0,09	0,70	0,13
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,00	-0,01	-1,16	-0,14	0,84	0,08	0,54	0,23	0,69	0,06	-0,66	0,07
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	-0,03	0,02	0,00	0,01	0,02	0,00	0,01	0,01	-0,01	0,02	0,01	0,02
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	-0,02	-0,09	0,30	-0,04	0,02	0,04	0,20	0,06	0,00	-0,05	0,48	0,02
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	0,32	0,10	0,41	0,17	0,57	0,09	0,31	0,17	0,79	0,18	0,69	0,33
Onderwijs	PP	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,00
Menselijke gezondheidszorg	QA	0,15	0,11	0,43	0,16	-0,15	-0,09	-0,38	-0,13	0,03	0,03	0,08	0,04
Maatschappelijke dienstverlening	QB	0,01	0,01	0,02	0,01	-0,01	0,00	-0,02	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,01
Kunst, amusement en recreatie	RR	-0,02	0,00	-0,03	-0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,03	0,00
Overige diensten	SS	0,02	0,00	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,03	0,01
Consumptieve bestedingen	P.3	0,15	0,21	0,48	0,23	0,02	0,02	0,07	0,03	0,16	0,23	0,54	0,26
Totaal		-18,80	-8,15	-7,71	-9,60	21,03	26,26	18,88	24,72	-1,72	15,98	9,71	12,75
Industrie	C	-9,64	-2,72	-5,09	-3,97	13,51	10,74	8,72	10,84	1,32	7,14	2,95	5,83

Bron: INR.

- Neg. bijdrage tot de groei
- Top 5 hoogste bijdragen tot de groei
- Top 5 laagste bijdragen tot de groei

5.2.3 Bijdrage per A21-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de uitvoer van diensten in 2020 en 2021
(in procentpunt)

A21		2020				2021				2021 t.o.v. 2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
Landbouw, bosbouw en visserij	A	0,00	0,07	-0,01	0,04	0,00	0,04	0,01	0,03	0,00	0,11	0,00	0,06
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid	B + C	-0,19	-0,67	-1,43	-0,67	-0,71	3,40	2,32	2,11	-0,88	2,55	0,85	1,36
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	D + E	-0,14	-0,05	-0,49	-0,15	0,09	0,01	0,00	0,03	-0,06	-0,05	-0,49	-0,12
Bouwnijverheid	F	-0,19	-1,19	0,04	-0,72	0,03	0,79	0,21	0,49	-0,16	-0,44	0,25	-0,25
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	G	-0,42	-1,52	-0,96	-1,13	-0,64	0,99	-0,61	0,29	-1,04	-0,58	-1,56	-0,86
Vervoer en opslag	H	-0,20	-0,79	-0,39	-0,57	0,26	2,70	3,68	2,21	0,05	1,77	3,23	1,55
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden	I	-1,01	-0,79	-0,62	-0,82	-0,05	-0,07	-0,33	-0,11	-1,06	-0,86	-0,94	-0,93
Informatie en communicatie	J	-0,19	0,07	0,81	0,12	2,10	1,46	0,35	1,45	1,84	1,45	1,15	1,51
Financiële activiteiten en verzekeringen	K	1,47	0,02	-0,66	0,30	2,12	0,54	6,08	1,89	3,52	0,53	5,32	2,10
Exploitatie van en handel in onroerend goed	L	0,26	0,00	-0,02	0,06	0,06	-0,02	0,01	0,01	0,31	-0,02	-0,01	0,07
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	M	-3,08	0,57	0,20	-0,46	3,35	0,31	3,46	1,66	0,15	0,87	3,61	1,12
Administratieve en ondersteunende diensten	N	0,37	-0,73	2,13	0,03	-0,60	-0,27	-0,25	-0,35	-0,21	-0,99	1,89	-0,31
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	O	-0,02	-0,09	-0,12	-0,07	-0,15	-0,02	-0,21	-0,09	-0,17	-0,11	-0,33	-0,16
Onderwijs	P	-0,13	0,03	-0,09	-0,03	-0,01	0,14	0,10	0,09	-0,14	0,16	0,01	0,06
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	Q	-0,10	-0,08	-0,33	-0,13	0,01	0,10	-0,04	0,05	-0,09	0,01	-0,37	-0,08
Kunst, amusement en recreatie	R	-0,07	-0,11	0,21	-0,05	0,13	0,10	-0,01	0,09	0,05	-0,01	0,20	0,04
Overige diensten	S	0,26	-0,02	0,01	0,06	0,44	0,03	0,05	0,14	0,69	0,01	0,06	0,20
Consumptieve bestedingen gezinnen	P.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		-3,39	-5,29	-1,72	-4,20	6,43	10,22	14,83	9,97	2,82	4,40	12,86	5,35
Industrie	C	confidentieel											

Bron: INR.

- Neg. bijdrage tot de groei
- Top 3 hoogste bijdragen tot de groei
- Top 3 laagste bijdragen tot de groei

5.2.4 Bijdrage per A21-bedrijfstak tot de regionale ontwikkeling van de invoer van diensten in 2020 en 2021
(in procentpunt)

A21		2020				2021				2021 t.o.v. 2019			
		Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
Landbouw, bosbouw en visserij	A	0,00	0,01	-0,01	0,01	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,03	-0,01	0,02
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid	B + C	0,10	0,92	0,42	0,64	-0,30	4,26	-0,04	2,48	-0,18	4,92	0,38	2,97
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	D + E	-0,62	0,14	-0,11	-0,08	0,01	0,06	0,09	0,06	-0,61	0,20	-0,03	-0,02
Bouwnijverheid	F	-0,19	-0,11	0,10	-0,10	-0,95	0,11	0,23	-0,12	-1,08	-0,01	0,31	-0,20
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	G	-2,17	-0,37	-0,17	-0,75	-0,22	1,08	1,10	0,79	-2,38	0,65	0,85	-0,01
Vervoer en opslag	H	-1,00	-1,74	-0,17	-1,30	0,38	4,31	1,36	2,91	-0,65	2,31	1,08	1,42
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden	I	-0,06	-0,05	-0,04	-0,05	-0,06	0,00	0,02	-0,01	-0,12	-0,05	-0,03	-0,06
Informatie en communicatie	J	-0,14	0,14	0,25	0,09	0,33	1,39	0,27	0,96	0,18	1,44	0,50	0,99
Financiële activiteiten en verzekeringen	K	1,55	0,14	-1,35	0,21	4,88	0,12	3,17	1,73	6,12	0,25	1,57	1,83
Exploitatie van en handel in onroerend goed	L	0,07	-0,03	-0,02	-0,01	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,05	-0,03	-0,03	-0,01
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	M	-2,63	0,55	-0,80	-0,41	1,28	-0,25	-0,33	0,09	-1,43	0,32	-1,10	-0,33
Administratieve en ondersteunende diensten	N	0,35	-1,68	-0,63	-1,04	0,35	-0,02	0,33	0,13	0,68	-1,70	-0,33	-0,92
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	O	-0,07	-0,01	-0,05	-0,03	0,00	-0,02	-0,04	-0,02	-0,07	-0,02	-0,09	-0,04
Onderwijs	P	-0,03	-0,04	-0,04	-0,04	-0,02	-0,03	-0,02	-0,03	-0,04	-0,08	-0,06	-0,07
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	Q	0,00	-0,03	-0,06	-0,03	-0,01	0,02	0,01	0,01	-0,01	-0,01	-0,04	-0,01
Kunst, amusement en recreatie	R	-0,02	-0,09	0,17	-0,03	0,03	-0,02	-0,10	-0,02	0,01	-0,10	0,07	-0,05
Overige diensten	S	0,14	0,01	-0,15	0,01	0,43	0,00	0,00	0,10	0,54	0,01	-0,15	0,10
Consumptieve bestedingen gezinnen	P.3	-1,55	-3,70	-5,31	-3,48	0,83	1,57	2,07	1,48	-0,77	-2,22	-3,40	-2,09
Totaal		-6,28	-5,94	-7,98	-6,37	6,96	12,61	8,12	10,55	0,24	5,91	-0,51	3,51
Industrie	C	confidentieel											

Bron: INR.

■ Neg. bijdrage tot de groei

■ Top 5 hoogste bijdragen tot de groei

■ Top 5 laagste bijdragen tot de groei

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<https://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank NBB.Stat. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt midden oktober. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 90 à 110 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei. Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 60 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Midden oktober worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, NBB.Stat .

De complete rekeningenreeks voor de institutionele sector wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland.

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die midden oktober wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen, het aantal gewerkte uren en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het

om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen), de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen) en de tertiaire inkomensverdeling (netto- en brutobedragen t.e.m. de spaarquote). Naast de consumptieve bestedingen van de gezinnen worden ook de consumptieve bestedingen van de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens regionaal verdeeld.

7. Contactpersonen

Kwartaal Bbp en "flash"	quarterly.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Jaarrekeningen			
- bedrijfstakken	production.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
- bestedingen	expenditure.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Sectorrekeningen	sectors.na@nbb.be	Odile Biernaux	+32 2 221 30 44
Rekeningen van de overheid	governmentfinance.na@nbb.be	Claude Modart	+32 2 221 30 26
Regionale rekeningen	regional.na@nbb.be	Monica Maeseele	+32 2 221 30 28
Arbeidsmarkt	labour.na@nbb.be	Bernadette Boudry	+32 2 221 47 54
Kapitaalgoederenvoorraad	expenditure.na@nbb.be	Cédric Luppens	+32 2 221 42 88
Aanbod- en gebruikstabellen (SUT)	sut.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Satellietrekening van de IZWs	sectors.na@nbb.be	Hélène Volon	+32 2 221 55 70
Verspreiding van de reeksen	nationalaccounts.na@nbb.be	Kristof Segers	+32 2 221 38 70
Toezicht en coördinatie	coordination.na@nbb.be	Isabelle Brumagne	+32 2 221 28 77

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat de [publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

ESR	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
INR	Instituut van de nationale rekeningen
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
NBB	Nationale Bank van België
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
NUTS 1	Code NUTS-niveau in België: gewesten
NUTS 2	Code NUTS-niveau in België: provincies
NUTS 3	Code NUTS-niveau in België: arrondissementen
P.61	ESR code voor uitvoer van goederen
P.62	ESR code voor uitvoer van diensten
P.71	ESR code voor invoer van goederen
P.72	ESR code voor invoer van diensten
SUT	Supply and Use Table

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "[e-service](#)", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

nationalaccounts.na@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Roeland Beerten

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in maart 2023